

**LATVIJAS
OLIMPISKĀ AKADĒMIJA
BIĻETENS NR. 8**

Saturs

Priekšvārds	3
Info par Latvijas Olimpisko akadēmiju	4
Pārskats par LOA darbību 2008.- 2011.g.	7
<i>Apine R., Grundmane Dz.</i> Olimpiskā Londona- trīs reizes simts gados	14
XXX Olimpiādes spēles	22
<i>Dūdele K.</i> Latvijas sportistu debija pasaules jaunatnes 1. Ziemas jaunatnes olimpiskajās spēlēs	26
<i>I. Tihomirova</i> Olimpiskā vārdnīca	35

Priekšvārds

Kārtējais Latvijas Olimpiskās akadēmijas biļetens iepazīstina lasītājus ar Latvijas Olimpiskās akadēmijas (LOA) darbības mērķiem un uzdevumiem, vadību un pasākumiem, kurus LOA ir organizējusi laika periodā no 2008. līdz 2011. gadam.

Biļetens pie lasītājiem nonāk 2012.gada Londonas olimpisko spēļu priekšvakarā. Būtiski, ka Londona ir vienīgā pilsēta, kas jau trešo reizi organizē olimpiskās spēles – 1908. un 1948. gadā. Pētījumu par vēsturiskiem notikumiem šajās olimpiskajās spēlēs, esam iekļāvuši izdevumā.

Londonas Olimpisko spēļu rīcības komiteja īpaši plāno, lai pēc iespējas mazāk ciestu apkārtējā vide. Izbūvējot Olimpisko parku un citas spēļu norises vietas, cenšas panākt, lai būvdarbi neradītu daudz atkritumu un tiktu izmantoti ekoloģiski tīri resursi.

2012.gads iesācies ar jaunu pasākumu – pirmo reizi jaunieši no visas pasaules pulcējās kopā Jaunatnes ziemas olimpiskajās spēlēs. Savu izvērtējumu par šīm spēlēm lasītājiem sniedz viena no LOA konkursa dalībniecēm Latvijas Lauksaimniecības universitātes studente Kate Dūdele.

Šajā pavasarī skaista jubileja – Latvijas Olimpiskajai komitejai – 90. Arī Latvijas olimpiskā akadēmija organizē vairākus pasākumus, kuri veltīti šim notikumam: konkursu jauniešiem, tradicionālos Latvijā dzīvojošo tautību bērnu un jauniešu sporta svētkus, olimpisko zināšanu konkursu studentiem un skolēniem.

Latvijas Olimpiskā akadēmija ir atvērta ikvienam, kas vēlas darboties olimpiskās izglītības jomā.

Dr. paed., prof. JĀNIS ŽIDENS
Latvijas Olimpiskās akadēmijas prezidents

Latvijas Olimpiskā Akadēmija (LOA)

KAS IR LOA?

Latvijas Olimpiskā akadēmija dibināta 1989. gadā.

Latvijas Olimpiskā akadēmija ir izglītojoša rakstura sporta sabiedriska organizācija, kas veic Olimpiskās kustības un Olimpisma izpēti darbu un veicina Olimpisko izglītību Latvijā.

Latvijas Olimpiskā akadēmija ir patstāvīga juridiska persona.

Savā darbībā ievēro likumu „Par sabiedriskām organizācijām un to apvienībām”, „Biedrību un nodibinājumu likumu”, SOA (Starptautiskās Olimpiskās akadēmijas) aktus, kā arī Olimpiskās Hartas principus un Latvijas Olimpiskās komitejas statūtu noteikumus par Olimpisko ētiku un izglītību.

Latvijas Olimpiskā akadēmija atrodas Brīvības ielā 333 (307. kab.) Rīgā, LV-1006, Latvija. Tālr. 67543414, e-pasts: loa@lspa.lv

KĀDI IR LOA DARBĪBAS MĒRĶI UN UZDEVUMI?

Akadēmijas darbības mērķis ir veicināt Olimpisko ideju izziņāšanu un izplatību un atbalstīt LOK pasākumus Olimpiskās vēstures izpēti, izglītības, sporta zinātnes un Olimpiskās kustības popularizēšanas jomās.

Akadēmijas uzdevumi ir:

1. olimpiskās kustības un antīko Olimpisko spēļu pamatprincipu un ideālu studēšana un popularizēšana;
2. olimpiskās kustības vadības institūciju (SOK, Starptautisko sporta veidu federāciju, Nacionālo olimpisko komiteju, SOA u.c.) un to darbības metožu un sakaru izpēti;
3. olimpisko spēļu problēmjautājumu (dopings, komercializācija, masu mediji u.c.) izziņāšana un izskaidrošana sabiedrībā;
4. sadarbība ar LOK, SOA, Nacionālajām olimpiskajām akadēmijām, piedalīšanās to pasākumos un programmās, sadarbība ar citu valstu speciālistiem;
5. SOK un SOA oficiālo valodu apgūšanas veicināšana;
6. sporta, zinātnes, kultūras un mākslas un ekonomikas nozaru sadarbības sekmēšana Latvijā un ārpus tās;
7. olimpiskajai kustībai veltītu publikāciju sagatavošana un izdošana;
8. sporta muzeju, bibliotēku un cita veida Olimpisko ideju popularizēšanas centru veidošanas atbalstīšana;
9. izglītojošu un sporta pasākumu organizēšana;
10. cita ar Olimpiskās kustības popularizāciju saistīta darbība.

KAS IR LOA BIEDRI?

Par Akadēmijas biedriem var kļūt ikviens pilngadīgs fiziska persona, kas ieguvusi vismaz vidējo izglītību, vai juridiska persona, kuras darbība saistīta ar Olimpisma ideju izpēti un ieviešanas, sporta un Olimpiskās izglītošanas jautājumiem un radniecīgu pasākumu organizēšanu un atbalstīšanu un kas atzīst Akadēmijas statūtus un Olimpisko Hartu un vēlas piedalīties Akadēmijas mērķu sasniegšanā un uzdevumu realizēšanā.

Fiziskas personas, kas nav sasniegušas 18 gadu vecumu vai kuras nav ieguvušas vidējo izglītību, var tikt uzņemtas par biedru kandidātiem un darboties ar padomdevēja tiesībām.

Akadēmijas Senāts (Padome) var ievēlēt arī LOA Goda biedrus un LOA Mūža biedrus, kuriem piešķir padomdevēja tiesības.

KAS IR LOA VADĪBAS INSTITŪCIJAS?

LOA prezidents	Jānis ŽĪDENS	LSPA rektors, profesors
LOA Goda prezidents	Uldis GRĀVĪTIS	LSPA kvalitātes daļas vadītājs, profesors
LOA viceprezidente	Biruta LUIKA	LSPA Sociālo zinātņu katedras vadītāja, docente
LOA viceprezidents	Ivans KLEMENTJEVS	LR Saeimas deputāts
LOA izpilddirektore	Antra GULBE	LSPA teorijas katedras docente
LOA senatori :	Tatjana ŅIKIFOROVA	LSPA maģistrantūras vadītāja
	Agita ĀBELE	LSPA Teorijas katedras profesore
	Gatis ĢĒRMANIS	Rīgas futbola skolas direktors
	Gunārs JĒKABSONS	Latvijas Radio 2 žurnālists
	Rita JUMIĶE	Rīgas vingrošanas skola, struktūrvienības vadītāja
	Signe LUIKA	LSPA Sociālo zinātņu katedras lektore
	Jānis MELBĀRDIS	Latvijas Olimpiskās komitejas loceklis
	Luliaka SEMJONOVA	Latvijas Olimpisku sociālā fonda priekšsēdētāja
	Irina TIHOMIROVA	Rīgas 24. pamatskolas sporta skolotāja, skolas sporta kluba „ANTEY” vadītāja

Akadēmijas augstākā lēmējinstītūcija ir Akadēmijas Konferenču, bet to starplaikā – Senāts (Padome) un Valde.

LOA Senāta sastāvs (ievēlēts 2010. gada 9. aprīlī):

KO ORGANIZĒ LOA?

LOA organizē:

- mācību sesijas;
- lasījumus;
- konkursus;
- izstādes;
- metodisku materiālu izdošanu;
- sporta pasākumus;
- dalību Starptautiskās Olimpiskās akadēmijas pasākumos.

Pārskats par LOA darbību 2008.- 2011.

1. LOA ORGANIZĒTIE PASĀKUMI:

1.1 Latvijā dzīvojošo tautību bērnu un jauniešu sporta svētki, kuru mērķis veicināt republikā dzīvojošo dažādu tautību bērnu un jauniešu kopību sportā un draudzību vienotā Latvijā.

Īstenot principu – galvenais nav uzvarēt, bet cīnīties par uzvaru.

Vieta: Olimpiskais sporta centrs, Grostonas ielā 6b, Rīga.

Datums	Komandu skaits	Dalībnieku skaits
2008. gada 27. aprīlī	30 komandas	477 dalībnieki
2009. gada 10. maijā	20 komandas	381 dalībnieki
2010. gada 25. aprīlī	16 komandas	359 dalībnieki
2011. gada 8. maijā	17 komandas	373 dalībnieki

1. att. Florbola stafete 2011.gada bērnu svētkos

2. att. Finālsacensība virves vilkšanā 2011.gads

1.2. LOA 20 gadu jubilejas konference
– 2009. gada 20. martā.

1.3. Izglītojoši informatīvais cikls jaunatnei Latvijas Radio 2 par morāles un ētikas normām dzīvē un sportā „Sportista tēls – gods vai darbs” – 2007. gada novembris – 2008. gada marts.

Raidījumu tēmas :

- sporta ētika,
- trenera darba ētika,
- FAIR PLAY skolēnu izpratnē,
- Ar godu uzvarēt, ar godu zaudēt,
- Viņa „augstība” dopings,
- Gods un slava kā pārbaudījums.

1.4. ...zeju nakts pasākumi Latvijas Sporta muzejā 2009. - 2011. gads.

1.5. Olimpiskās dienas pasākumi – 2008. - 2010.gads.

1.6. Literārais konkurss jauniešiem „Mans labākais treneris” jauniešiem vecumā no 12 līdz 16 gadiem – 2010. gada novembris.

2. LATVIJAS OLIMPISKĀS AKADĒMIJAS SESIJAS

Datums	Vieta	Tēma	Dalībnieki
2008. g. 28. - 29. marts	Tukums	Olimpiskā izglītība	Skolēni - 47
2008. g. 7. novembris	Rīga	Esi aktīvs- olimpieti!	Latvijas olimpieši - 38
2010. g. 22. - 23. oktobris	Tukums	Students olimpiskajā kustībā	Latvijas augstskolu studenti - 23
2011.g. 25. - 26. novembris	Jelgava	Studentu atbalsts brīvprātīgo kustībai Latvijā	Latvijas augstskolu studenti - 29

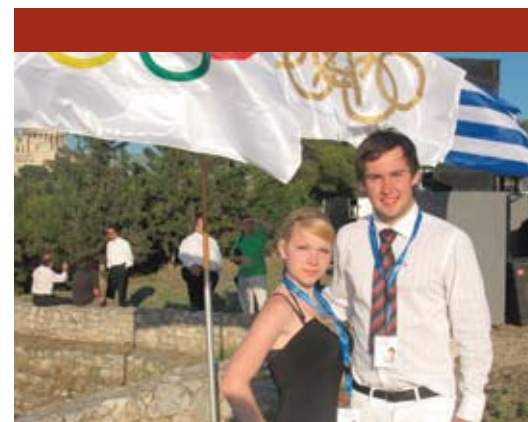
3. att. Latvijas olimpiešu sesijas „Esi aktīvs – olimpieti!” dalībnieki. 2008. gada 7. novembrī

3. KONKURSU PAR OLIMPISKĀS KUSTĪBAS IZPĒTI UZVARĒTĀJI UN DALĪBNIKĀI STARPTAUTISKĀS OLIMPISKĀS AKADĒMIJAS SESIJĀS JAUNAJIEM DALĪBNIKĀIEM (*Grieķijā, Olimpijā*)

Gads	Dalībnieks	
2008. g. 11. - 25. jūnijs	Inta Bula - Biteniece Gints Jakovļevs	LSPA lektore RTU students
2009. g. 10. - 24. jūnijs	Aleksandra Pjaniha Genādijs Ļebedevs	Latvijas Hokeja federācijas menedžere LU students
2010. g. 16. jūnijs - 1. jūlijs	Kristīne Gulbe Artūrs Braučs	RUK studente RTU students
2011. g. 25. jūnijs - 9. jūlijs	Linda Saldaka Edgars Caics	LU studente LSPA students

4. DALĪBA STARPTAUTISKĀS OLIMPISKĀS AKADĒMIJAS SEMINĀROS PERSONĀM AR AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU, KURU ZINĀTNISKĀ DARBĪBA SAISTĪTA AR OLIMPISKĀS KUSTĪBAS IZPĒTI

Gads	Dalībnieks	
2008. g. 1. - 30. jūlijs	Ingrīda Smukā	LSPA asistente, doktorantūras studente
2009. g. 1. - 30. jūlijs	Dace Rimbeniece	LSPA doktorantūras studente
2011. g. 2.- 30. septembris	Signe Luika	LSPA asistente, doktorantūras studente

4. att. 2011. gada SOA sesijas dalībnieki Linda Saldaka un Edgars Caics, Atēnās (Grieķijā)

5. PIEDALĪŠANĀS STARPTAUTISKĀS OLIMPISKĀS AKADĒMIJAS SESIJĀS NOA UN NOK VADĪTĀJIEM

Gads	Dalībnieks	
2008. g. 12. - 19. maijs	Uldis Grāvītis	LOA prezidents, LSPA profesors
2009. g. 6. - 13. maijs	Tatjana Ņikiforova	LOA senatore, LSPA maģistratūras vadītāja
2010. g. 13. - 19. maijs	Biruta Luika	LOA viceprezidente, LSPA docente
2011. g. 11. - 18. maijs	Ivans Klementjevs	LOA viceprezidents, LR Saeimas deputāts

6. DALĪBA STARPTAUTISKĀS OLIMPISKĀS AKADĒMIJAS SESIJĀ OLIMPISKO SPĒĻU MEDAĻNIEKIEM

Gads	Dalībnieks	
2009. g. 14. - 20. jūlijs	Jānis Lūsis	Olimpiskais čempions šķēpmešanā, Mehiko, 1968

7. DALĪBA STARPTAUTISKĀS OLIMPISKĀS AKADĒMIJAS SESIJĀ SPORTA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PĀRSTĀVJIEM

Gads	Dalībnieks	
2008. g. 10. - 17. jūlijs	Agita Ābele	LSPA profesore
2011. g. 2. - 9. jūnijs	Dzintra Grundmane	LU asoc. profesore

5. att. LOA viceprezidente Biruta Luika un Lietuvas Olimpiskās akadēmijas prezidents Povilas Petras Karoblis SOA sesijā Olimpijā

6.att.LOA delegācija 5.Starptautiskais zinātniskajā kongresā „Cilvēks.Sports. Veselība.” Sanktpēterburgā, Krievijā 2011. gada aprīlī

8. DALĪBA STARPTAUTISKOS PASĀKUMOS

Gads	Pasākums	Dalībnieki
2008. gada 26. - 28. maijs	12. Starptautiskais kongress „Mūsdienu olimpiskais sports un sports visiem”. Maskava, Krievija	<i>Uldis Grāvītis</i> <i>Biruta Luika</i> <i>Ivans Klementjevs</i> <i>Antra Gulbe</i> <i>Rita Jumiķe</i> <i>Tatjana Nikiforova</i> <i>Irina Tihomirova</i> <i>Rasma Jansone</i>
2008. gada 1. - 5. augusts	Starptautiskā zinātniskā konference „Sporta zinātne un harmoniska sabiedrība 21.gadsimtā”. Guangzhou, Ķīna	<i>Uldis Grāvītis</i>
2009. gada 9. - 10. oktobris	Igaunijas Olimpiskās akadēmijas konference “Historical experiences and current trends in Olympic education”. Tartu, Igaunija	<i>Antra Gulbe</i>
2009. gada 20. novembris	Lietuvas Olimpiskās akadēmijas 20 gadu jubilejas konference. Viļņa, Lietuva	<i>Uldis Grāvītis</i> <i>Tatjana Nikiforova</i> <i>Antra Gulbe</i>
2010. gada 9. - 10. septembris	Baltijas Sporta mārketinga conference. Rīga	<i>Signe Luika</i>
2011. gada 21. - 23. aprīlis	5.Starptautiskais zinātniskais kongress „Cilvēks.Sports. Veselība.” Sanktpēterburga, Krievija	<i>Biruta Luika</i> <i>Ivans Klementjevs</i> <i>Antra Gulbe</i> <i>Rita Jumiķe</i> <i>Signe Luika</i> <i>Tatjana Nikiforova</i> <i>Irina Tihomirova</i>

9. LATVIJAS OLIMPISKĀS AKADĒMIJAS SPONSORI

Pamata finansējums: LR Izglītības un zinātnes ministrija.

LOA darbību atbalstīja:

- Latvijas Olimpiskā komiteja;
- Olympic Solidarity;
- Īpašu uzdevumu ministra sekretariāts sabiedrības integrācijas lietās;
- Rīgas Domes izglītības, jaunatnes un sporta departaments;
- Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācija;
- Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija;
- Nodibinājums „Eiropas čempionāts basketbolā sievietēm 2009”;
- A/S „Gutta”;
- A/S „Laima”;
- A/S „NP Foods”;
- HBC „Coca-Cola” Latvija.

Olimpiskā Londona – trīs reizes simts gados

Rita APINE
Dzintra GRUNDMANE

PIRMO REIZI LONDONĀ – 1908. GADS

The important thing in life is not the triumph, but the fight, the essential thing is not to have won, but to have fought well.

Svarīgākā lieta dzīvē nav uzvarēt, bet cīnīties, būtiskākā lieta nav uzvara, bet gan cīnīties labi.

/Pensilvānijas bīskaps Ethelberts Talbots/

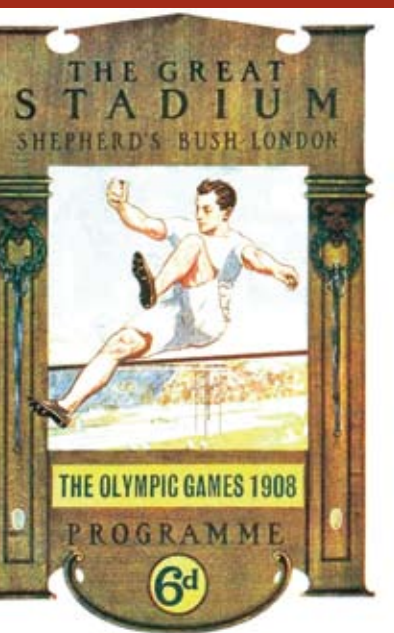
1908. gada vasarā Pensilvānijas bīskaps Ethelberts Talbots apmeklēja Lambeta konferenci. Sanāksme Londonā kopā pulcināja visas pasaules 247 anglikāņu bīskapus. Tikšanās sakrita ar Olimpiskajām spēlēm. Spēles bija ļoti strīdīgas. Amerikāņi protestēja pret angļu noteikumiem. E.Talbots bija informēts par šīm domstarpībām, un tas dziļi ietekmēja viņu. 19. jūlijā viņu lūdza

sludināt Sv.Paula katedrālē, uz kuru īpaši tika ielūgti atlēti un sporta funkcionāri. Šajā ceremonijā E.Talbots sacīja: „Mums ir iespēja vērot lielās Olimpiskās spēles. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē, ka veselīgie, spēcīgie jaunie cilvēki no visām pasaules daļām ir ieradušies. Tas nozīmē, es domāju, ka jebkurš var teikt, ka šajā internacionālisma laikmetā, kas redzams Stadionā, ir kāds bīstams elements. Protams, tā ir taisnība, ka katrs atlēts cīnās ne tikai sporta dēļ, bet arī par savu valsti. Tā ir jauna sāncensība, kas ir izgudrota. Ja Anglijā sacenšas uz upes, tad Amerikā skrien skrejceļā. Vai amerikānis zaudē spēkā, kuru vienreiz ieguvis. Labi, un kas par to? Vienīgais drošais rezultāts pēc visa tā ir reāla Olimpijas stunda – tāpat pašas Spēles par sevi ir labākais par traukšanos un balvu. Sv.Pauls saka mums, cik mazsvarīga ir balva. Mūsu balva nav samaitājama un uzpērkama, kaut arī tikai viens var nēsāt laureāta vainagu, tomēr visi var dalīt kopējo prieku sacensībā. Viss cildinājums tādēļ ir uzmuđinošs, es gribētu teikt, arī enerģijas uzkrājums, kas nāks aktīvā godīgā un tīrā sportā.” Nākošajā piektdienā Pjērs Kubertēns, Olimpiskās kustības tēvs, pārfrāzēja E.Talbota runu „Šo Olimpiāžu svarīgums ir to nozīmībā ne tikai uzvarēt, bet piedalīties”. Šo sentenci pārfrāzēja un pārveidoja daudzkārt. Taču tā palika par nozīmīgāko Olimpisko ideālu sastāvdaļu.

1908. gada Olimpiskās spēles bija ceturtais Olimpiādes spēles. Tās notika Lielbritānijas galvaspilsētā Londonā no 27. aprīļa līdz 31. oktobrim. Oficiāli spēles atklāja Lielbritānijas karalis Edvards VII. Pirmās Olimpiskās spēles, kas notika Londonā. Spēlēm bija jānotiek Itālijā, taču Vezuva vulkāna izvirduma dēļ 1906. gadā Olimpiādi pārcēla uz drošāku vietu – uz Londonu.

Notikumi, kas tika iekļauti Olimpisko spēļu programmā:

- Londonā pirmo reizi uz starta drīkstēja iziet tikai amatieri.
- Olimpiskajā stadionā pirmo reizi plīvoja dalībvalstu karogi.
- Tenisa sacensības notika gan ārā, gan slēgtā hallē.
- Olimpiskajā programmā pirmo reizi tika iekļauts ziemas sporta veids – daiļslidošana.

OTRO REIZI LONDONĀ - 1948. GADS

1939. gada jūnijā Starptautiskā Olimpiskā komiteja nominēja Londonu par 1944. gada Olimpiādes spēļu rīkotāju, apsteidzot Romu, Detroitu, Budapeštu, Lozannu, Helsinkus, Monreālu un Atēnas.

Otrais Pasaules karš sagrāva sportistu plānus un cerības. Spēles atcēla, bet Londona atkal kļuva par kandidāti 1948. gada spēlēm. Anglijas karalis Džordžs VI teica, ka spēļu organizēšana varētu būt iespēja atjaunot Angliju pēc Otrā pasaules kara.

Vēlāk oficiālajā atskaitē par Londonas olimpisko spēļu norisi rakstīja: „1944. gada Spēles tika piešķirtas Londonai un tas bija 1945. gada oktobrī, kad Anglijas Olimpiskā padome lorda Burgleja¹ vadībā devās uz Stokholmu un satikās ar Starptautiskās Olimpiskās komitejas prezidentu, lai pārrunātu jautājumu par Londonu, kas varētu tikt izvēlēta šim lielam pasākumam. Un tā rezultātā izmeklēšanas komisija uzdeva Anglijas Olimpiskajai padomei izstrādāt detaļas plānu par iespēju organizēt Spēles. Pēc vairākām tikšanās reizēm SOK pārstāvji rekomendēja padomei, ka Londonas mērs varētu tikt uzaicināts, lai spriestu par 1948. gada spēļu norisi.”

1946.gada martā SOK ar pasta balsojumu deva atļauju Londonai rīkot Olimpiādes spēles, bet ziemas sacensības – St.Moricai. Londona izkonkurēja Baltimoru, Mineapolisi, Lozannu, Losandželosu un Filadelfiju.

1947. gada pavasarī latviešu trimdas sporta vadība 22. un 23. aprīlī Gētingenā (Vācija) nolēma dibināt olimpisko komiteju trimdā. Tās uzdevums bija rūpēties par latviešu trimdas sporta starptautisku atzišanu, kā arī darīt visu iespējamo, lai trimdas latviešu sportisti varētu piedalīties 1948. gada Olimpiādes spēlēs Londonā. Latviešu olimpiskās komitejas sastāvu veidoja Alfreds Bērziņš, Edgars Dunsdorfs, Arvids Kripēns, K. Jēgers, Nikolajs Zēbergs, Jānis Dikmanis, Roberts Kampuss, Jānis Daliņš, Alberts Melbārdis, Valdemārs Baumanis un Elmārs Caune, kas pārstāvēja Zviedrijas latviešus.

¹ Lords Burglejs – Davids Georgs Burglejs (barjerskriešanas lords), zelts 1928.gada Spēlēs 400m barjeras, SOC loceklis

Stokholmā no 16. - 21. jūnijam notika Starptautiskās olimpiskās komitejas sēde. Zviedrijas latvieši uzsāka aktīvu “diplomātiju”, lai šajā lielajā valstu sanāksmē varētu piedalīties arī Latvijas Olimpiskās komitejas un I.O.C. mūža biedrs Jānis Dikmanis. Tā bija cīņa par zaudētās Latvijas tiesībām piedalīties pirmajās pēckara olimpiskajās spēlēs. Taču arī šoreiz visas cerības izgaisināja Zviedrijas OK prezidenta A.S.Edstrēma oficiālā atbilde Zviedrijas Latviešu Sporta Pārvaldes sekretāram Valdemāram Kreicbergam, kurā tika paskaidrots, ka zviedru olimpiskā komiteja, kā sēdes organizētāja, uz kongresu ielūdza tikai tādu valstu olimpisko komiteju pārstāvjus, kurām ir savu valdību pilnvaras. Tā kā latviešiem neesot olimpiskās komitejas, tad arī J.Dikmaņa piedalīšanās neesot iespējama. Līdzīga satura atbildi uz J.Dikmaņa vēstuli olimpiskās komitejas sekretariāts jau viņam esot nosūtījis. Tādejādi mēģinājums cīnīties par labāko latviešu sportistu (Jāņa Stendzenieka, Valda Tetera, Alberta Priednieka u.c.) piedalīšanos pasaules spēcīgāko atlētu forumā beidzās nesekmīgi. Īpaši tas sakāms par lielisko šķēpa metēju Jāni Stendzenieku...

KATLAKALNA MEISTARS

Neviens no latviešu sportistiem nebija tik tuvu olimpiskai medaļai...

Jānis Stendzenieks dzimis 1913. gada 8. februārī Katlakalna pagasta Stendzeniekos. Mācījies Pļavniekkalna pamatskolā. Pēc tam tehniskā skolā Rīgā. Kopā ar citiem novada jauniešiem piedalījies 5.Rīgas aizsargu pulka Katlakalna nodaļas rīkotajos sporta pasākumos.

2. Baltijas tautu sporta svētku uzvarētāji, Augsburga, 1946
No kreisās – pirmais latviešu izcilais šķēpmetējs Jānis Stendzenieks ar uzvarētāja kausu

J.Stendzenieks ar sievu Ernu Berkmani dzīvoja Akmeņsalā, netālu no Katlakalna kapiem, kur klusais meža ceļš simtgadīgo priežu paēnā bijusi laba treniņu vieta. Bet svarcelšanai un citiem spēka vingrinājumiem tika iekārtota viena istaba.

1939. gadā un 1942. gadā ar rezultātiem 68,75 m un 69,35 m Jānis kļuva par Latvijas meistaruru šķēpa mešanā. Laikraksts „Sporta Pasaule” 1943.gada 18.janvārī rakstīja: „Skaistāko ziedu mūsu vieglatlētikas

rekordu rožu dārziņā pagājušajā sezonā iedēstījis Jānis Stendzenieks („Daugavieši”). Ar 69,36 m tālu raidījumu viņš ir pirmais latvietis, kas tik ievērojami pietuvojies 70 m robežai, kuras pārsniedzēji jau nes pasaules klases šķēpriaiža vārdu. Par to Stendzeniekam arī tika skaistākās balvas. Tāpat kā visi rekordisti viņš saņēma diplomu, bez tam vēl arī miniatūru, bronza veidotu šķēpa metēja figūru un, pats galvenais, Mati Jervinena un Irjo Nikanena zemē ražotu šķēpu... ar jauno somu šķēpu Stendzenieks tad lai nu ieraksta savu vārdu šogad to vīru vidū, kam bijis pa spēkam uzvarēt 70 m tālumū!” Šis vēlējums piepildījās pavisam drīz: 1943. gada 15. maijā „Daugaviešu” rīkotajās sezonas atklāšanas sacensībās šķēps aizlidoja 70,80 m. Tas bija arī augstākais sasniegums Eiropas un pasaules mērogā līdz pat 1943. gada augusta vidum, kad zviedrs Eriksons to pārspēja par 1,35 m.

Drīz Stendzenieku pakļāva iesaukšanai leģionā. Kara beigās viņš jau nokļuva Vācijā. Sportoja pats un trenēja arī citus DP (pārvietoto personu) nometnēs. 1947. gadā emigrēja uz Angliju, cerībā, ka varēs startēt Londonas spēlēs. Laikraksta „Latvija” 14. numurā viņš rakstīja: „Anglija nav vieglatlētu zeme. Speciāli vieglatlētikas laukumi ir tikai miljonu pilsētā Londonā, Birmingemā, Mančesterā. Manā dzīves vietā, kur mīt ap 60 000 cilvēku, ļaudis disku un šķēpu nemaz nav redzējuši. Te viss notiek kā kādreiz pie mums – paši sportisti laukumā uzvelk svītras un sporto

vaļā. Mani treniņu apstākļi grūti. Vakaros pēc darba jau tumšs, tad trenējos naktīs, jo laukuma malā deg lampas, un šo to redzēt var. Vienīgais labums, ka pēc krietnā uztura nejut nogurumu, kā tas bija Vācijā. Lai nu kā, visvairāk tomēr ilgojos, lai reiz lieliskā laukumā varētu sacensties ar spēcīgiem pretiniekiem”.

„Latvju Sports” 1947. gada 23. jūlijā vēstīja par radio spikeri, kas ziņojis, ka Anglijas meistarsacīkstēs uzvarējis kāds latviešu strādnieks ar pilnīgi neizrunājamu uzvārdu, kas darbā ieradies no Vācijas. J. Stendzenieks 1947. un 1948. gadā ieguva Anglijas meistara titulu šķēpa mešanā. Trimdas sporta darbinieki centās panākt labāko latviešu sportistu piedalīšanos pasaules spēcīgāko atlētu forumā. Stokholmas Latviešu palīdzības komiteja kopā ar sportistiem pēc Lielbritānijā dzīvojošo tautiešu lūguma saziņoja līdzekļus labu zviedru sacīkšu šķēpu iegādei. Šo neparasto dāvanu J. Stendzenieks saņēma 1947. gada augustā. Visi cerēja, ka tehniski labi izgatavotie šķēpi palīdzēs latvietim izcīnīt kādu olimpisko medaļu, jo viņa rezultāti pasaules labāko šķēpriaižu ranga tabulā bija vieni no izcilākajiem.

„Sporta Pasaules” žurnālists Arnolds Šmits rakstīja, ka „No Vācijas laukā netika J. Dikmanis, cilvēks, kas uz mūžu oficiāli ievēlēts Olimpisko spēļu augstākajā Olimpisko spēļu instancē – Starptautiskā Olimpiskā kustībā. Krievi negribēja braukt uz Londonu, vācieši un japāņi pelnījuši, ka viņi pašreiz ir uz apsūdzētā sola, bet Baltijas Zemes?” Tomēr tad nāca sāpīga vēsts, ka Stendzenieks galu galā tomēr nevarēs Londonā pārstāvēt nedz Latviju, jo Starptautiskā Olimpiskā komitejas priekšsēdis paziņojis, ka „vienīgi valstis ar politiskām robežām var atzīt kā tiesīgas piedalīties olimpiskajās spēlēs”, nedz Angliju, jo to liedza DP statuss.

J. Stendzenieks rakstīja: „Ar piedalīšanos olimpiskajās spēlēs ir tā, ka negribas par to runāt. 16. augustā vēlējos startēt Londonā. Ideāli laika apstākļi un apziņa, ka visu nedēļu treniņā viegli metu 67 m, ļāva man lieliskā garastāvoklī mērot ceļu uz sacensību laukumu. Tomēr sacensībās man liedza piedalīties, jo nebiju Anglijas pavalstnieks. Tās bija olimpisko kandidātu pārbaudes sacensības... Tikai tagad īsti apzinos, cik liela sporta nozīme manā dzīvē. Nebūtu sporta, tad nezīnu, kā spētu izturēt vientulību – esmu šajā vietā vienīgais latvietis. (...) Esmu uzaicināts trenēt angļu olimpiskos šķēpa mešanas kandidātus. Labi. Bet kā, lai to daru, ja dzīvoju tālu no Londonas un iespējamām treniņu vietām? Garā rakstā teikts, ka man piekrist visa atbildība par šķēpa metēju sagatavošanu... Ja savienība man sagādātu pieņemamus darba apstākļus kādā no sporta centriem, tad varētu palīdzēt viņiem un arī pats, spētu daudz vairāk. (...) Pašreiz veltīju visu treniņu iespējām un par katru cenu cīnīšos par starta tiesībām Olimpiskajās spēlēs. Cīnīšos kaut vai kādas nēģeru tautiņas izlasē!...

Neveiksmīgs bija mēģinājums rast iespēju startēt zem Čīles karoga, kur Stendzenieks bija izlēmis pārcelties uz pastāvīgu dzīvi, lai piepildītu savu sapni, startēt olimpiādē.

1948. gadā 19. jūnijā Linkolnas pilsētā Jānis sasniegta 71m 31cm! Savu labāko rezultātu.

Izcilākie šķēpa metēji vācu okupācijas gados – no kreisās Lavīze Pūce (Auseklis), Veronika Koluža (Daugavieši) un Jānis Stendzenieks (Daugavieši), Rīga, Uzvaras parka laukums, 1943

Autors: Oto Sprūde

ASKĒTISMA SPĒLES

Anglijā 1948. gada spēļu laikā pārtika, degviela un telpas bija normētas. Šī iemesla dēļ tās tika nodēvētas par „Askētisma spēles”. Sportisti saņēma lielākas pārtikas normas. Līdzīgas kā saņēma dokeri un atminētāji, kas sastādīja 5,467 kalorijas dienā. Pārējie iedzīvotāji saņēma 2,600 kalorijas. Olimpiskā ciemata telpas bija ļoti dārgas. Sacensību dalībniekus vīriešus izmetināja karalisko Gaisa spēku noietnē Oksbridžā, Rietumdraitonā un Ričmondā, bet sievietes izvietoja Londonas koledžās.

Spēles atklāja 1948. gada 29. jūlijā, brīnišķīgā saulainā dienā. Armijas orķestri sāka spēlēt plkst. 14.00 zem Vemblija stadiona (uzbūvēts 1923. gadā) nojumes. Starptautiskie un nacionālie organizatori ieradās 14.35. Karalis Džordžs VI un Karaliene Elizabete ar Karalieni Mariju un citiem karaliskās ģimenes locekļiem ieradās 14.45. Piecpadsmit minūtes vēlāk sacensību dalībnieki iesoļoja stadionā procesijā, kas aizņēma 50 minūtes.

Pēdējā dalībniece bija Apvienotās karalistes komanda. Kad tā pagāja garām sagaidītāju centram, lords Burplejs sāka uzrunu:

„Jūsu Majestāte: Tā stunda ir situši. Iedomātais sapnis šodien ir kļuvis par burvīgu īstenību, beidzoties pasaules mēroga cīņām 1945. gadā. Daudzas iestādes un savienības tika iznīcinātas un vienīgi stiprākās izdzīvoja. Kā daudzi brīnījās, kad lielā Olimpiskā kustība uzplauka. Londona piedāvāja „siltu cerību liesmu labākai pasaules izpratnei, kas bija apdedzinājusies”.

Vemblija stadions bija arēna 19 sporta disciplīnās – 24 vīriešiem un 9 sievietēm. Starp tām, četras disciplīnas debitēja Olimpiskajās spēlēs – 10 km soļošana vīriešiem, sievietēm – 200m skrējieni, tāllēkšana un lodes grūšana. Kopumā vieglatlētiskā piedalījās 754 atlēti no 53 valstīm.

Neviena jauna arēna netika uzcelta spēlēm. Izdedžu segums bija uzklāts skrejceļam Vemblija stadionā un visas arēnas tika piemērotas sacensībām. Pirmo reizi Olimpiskajās spēlēs sacensības peldēšanā notika slēgtā arēnā, ar 8000 vietām lielā Impērijas baseinā. Tā kā baseina garums bija garāks kā 50m Olimpiskais standarts, platforma bija novietota šķērsām baseinam, kas saīsināja baseinu un tur izvietota rīkotāju.

Bijušais Valmieras Sporta biedrības vieglatlēts un leģionārs Arvids Zaķis rakstīja: „Sēdējām skatītāju solos, Jāni Stendzenieku vidiņā ieņēmuši. Pirms pāris nedēļām viņš angļu sacīkstēs bija aizmetis šķēpu 71,31 m – tik tālu šķēps Anglijā vēl nekad nebija lidojis. Nelidoja arī Vemblijā. Somu dziedonim, filmaktierim un atlētam vienā personā – Tapio Rautavaram uzkāra kaklā Olimpisko zelta medaļu par turpat divus metrus tuvāku raidījumu. Somu himnai atskatot, pār Jāņa vaigiem noritēja divas spožas asaras. „Mans sapnis ir izgaisis,” viņš klusi noteica,” pēc četriem gadiem būšu jau par vecu”.

Lai gan 1948.gada spēles bija ” Askētisma spēles”, tomēr tajās bija arī liels progress, ko apliecināja Spēļu laikā, ietverot jaunus elementus, arī tehnoloģiskos sasniegumus, lielu skaitu sieviešu atlētu un lielu jaunu valstu pārstāvniecību. Pirmo reizi starta bloki, foto finišs un starta pistole tika saslēgti vienkopus savienojumā ar elektronisko taimeru.

Ar lielisku organizāciju un vairākiem sporta sasniegumiem šīs Londonas Olimpiādes spēles bija vēstījums lieliem sasniegumiem: „Īpaši tāpēc, ka tie palīdzēja pasauli sasaukt kopā pēc kara. Čehu distanču skrējējs Emīls Zatopeks, kurš ieguva zeltu 10,000 m un bija otrais 5,000 m sacīja: „Pēc šīm drūmajām dienām – bombardēšanas, nogalināšanas, bada – Olimpisko spēļu atdzimšana bija tā kā saule uzlēkusi... Pēkšņi vairs nebija robežu, nav vairāk barjeru, tieši kā cilvēki satiekas kopā.”

Pēc tam Stendzenieks dzīvoja un sportoja Čīlē. „Maestro shileno de jabalina, recordmans nacional, Janis Stenseniecks” – tā čīlieši lepojušies ar trīskārtīgo Latvijas un divkārtīgo Anglijas meistaru šķēpa mešanā, kas viņu zemē šo godu izcīnīja pat septiņas reizes. Kad pie varas nācis Aljende un sākusies „sociālisma celšana”, Jānis Stendzenieks atstājis Čīli un devies uz Ameriku, kur dzīvoja sievas radi un māsa. J. Stendzeniekam neizdevās piepildīt olimpisko sapni. 1983. gada 14. jūnijā Denverā noslēdzās Katlakalna meistara dzīves ceļš.

TREŠO REIZI LONDONĀ - 2012.GADS

Londona būs arī pirmā pilsēta rekordiste, kas uzņems Olimpiskās spēles trešo reizi, Tas notiks 2012. gada ...

Deviņas pilsētas sākotnēji iesniedza savu kandidatūru, lai būtu par 2012 Olimpisko spēļu rīkotājām: Parīze, Leipciga, NY (Japāna), Stambula, Havana, Maskava, Londona, Madride un Riodežaneiro. 2004. gada 18. maijā SOK izpildkomitejas padome izraudzījās piecas kandidātes – Parīzi, Japānu, Maskavu, Londonu un Madridi.

Pēdējo lēmumu pieņēma 117 SOK sesija Singapurā 2005. gada 6.jūlijā. Pēc četrus raundu Starptautiskās Olimpiskās komitejas vēlēšanām Londona uzvarēja Parīzi, iegūstot 54 balsis no iespējamām 104 Londonas pilsēta tika izvēlēta par XXX Olimpiādes spēļu saimniece.

* * *

XXX Olimpiādes spēles

Antra Gulbe
LOA izpiddirektore

2012. gada 27. jūlijā – 12. augustā Apvienotās Karalistes galvaspilsēta Londona uzņems XXX Olimpiādes spēles, bet no 29. augusta līdz 9. septembrim notiks paraolimpiskās spēles.

Starptautiskā Olimpisko spēļu komiteja 2005. gadā piešķīra Londonai tiesības rīkot Olimpiskās spēles, tādējādi Londona konkursā uzvarēja Parīzi un Madridi. Rīkošanas tiesības pilsēta ieguva 2005. gadā, bet jau gadu pirms spēlēm visi Olimpisko spēļu objekti bija darba gatavībā.

Celtniecības un labiekārtošanas darbu gaitā tika atjaunotas plašas teritorijas Londonas austrumos, izveidoti jauni kanāli un parki, uzcelts pagaidu basketbola stadions. Olimpiskā stadiona celtniecības izmaksas sasniedza 486 miljonus britu mārciņu, bet kopējās spēļu izmaksas ir desmitiem reīzu lielākas.

150 dienas pirms olimpiskajām spēlēm Temzas upē izvietoti milzīga izmēra olimpiskie apļi. Vienlaikus ar šo svinīgo pasākumu Londonā izsludināts sākums bezmaksas kultūras pasākumu sērijai, kas ieskandinās Olimpiādes gaidīšanas svētkus.

Londona sadalīta trīs zonās:

Olimpiskā zona – Londonas rietumu daļā Stretfordā tukšos zemesgabalos un uz bijušās rūpniecības uzņēmumu zemes izbūvēts Olimpiskais parks, kurā atradīsies Olimpiskais stadions, ūdenssporta centrs un olimpiskais ciemats.

Upes zona – piecas galvenās norises vietas pie Temzas, ieskaitot arēnu O2 un izstāžu centru *ExCel Exhibition Centre*

Centrālā zona – tādas norises vietas kā Vemblijas stadions un Haidparks.

Vairāki pasākumi notiks ārpus Londonas, piemēram, airēšanas un burāšanas sacensības notiks Anglijas dienvidos – Veimutā (Dorsetā).

Oficiālo 2012. gada Olimpisko spēļu logo izstrādājusi zīmolu konsultantu firma *Wolff Olins*, un tas tika publiskots 2007. gada jūnijā. Logo ir pieejams vairākās krāsās un pirmo reizi vēsturē reprezentē gan Olimpiskās spēles, gan arī paraolimpiskās spēles.

Londonas sabiedriskā transporta uzņēmums TFL (Transport for London) 28. martā atklāja Olimpisko leģendu karti. Spēļu laikā 361 Londonas metro stacija tiks nosaukta Olimpisko varoņu vārdos. Viņu vidū ir divkārtējā Olimpiskā čempione basketbolā Uljana Semjonova un Olimpiskais čempions šķēpa mešanā Jānis Lūsis.

Kartē iekļauti visu Olimpisko sporta veidu pārstāvji, turklāt basketbols ir pārstāvēts īpaši plaši. Pie savām stacijām tiks NBA zvaigznes Kobe Braients, Dveins Veids un Lebrons Džeimss, taču pārsvarā sarakstā izvēlēti 20. gadsimta varoņi. Sieviešu basketbolu pārstāv Uljana Semjonova un četras amerikānietes – Šerila Svūpsa, Līza Leslija, Terēza Edvardsa un Šerila Millere. Vīriešu basketbolā izvēlēti Bils Rasels, Arvīds Sabonis, Oskars Robertsons, Maģiskais Džonsons, Lerijs Bērds, Sergejs Belovs, Oskars Robertsons, Klaidis Drekslers, Patriks Jūings, Karls Melouns, Džons Stoktons, Kriss Malins, Deivids Robinsons, Skotijs Pipens, Emanuels Džinobili un, protams, Maikls Džordans. Citas stacijas nosauktas peldētāju Maikla Felpsa un Jana Torpa, futbolista Lionela Mesi, boksera Muhameda Ali, vieglatlētu Jeļenas Isinbajevas, Sergeja Bubkas, Džeses Ovensa un Juseina Bolta (Victoria) vārdos. Karte apskatāma mājas lapā shop.tfl.gov.uk.

XXX Olimpiādes spēļu talismani ir Londonas radošās aģentūras "Iris" izveidotie tēli – Venloks un Mandevilla. Talismanu vārdi izvēlēti, ņemot vērto **britu olimpiskās tradīcijas un vēsturi**. Venloka vārds aizgūts no Much Wenlock ciemata Šropšīras grāfistē. Ciemā notikušās Olimpīešu spēles, atdarinot un papildinot Senās Grieķijas tradīcijas, kas iedvesmoja Olimpiskās kustības

dibinātāju, baronu Pjēru de Kubertēnu radīt mūsdienu Olimpiskās spēles. Savukārt, Mandevilla vārds radies no Stoke Mandeville ciemata Bakingemšīras grāfistē, kur meklējami Paralimpisko spēļu pirmsākumi (The Stoke Mandeville games). Venloks un Mandevilla tika radīti no divām pēdējām tērauda lāsēm, kuras palika pāri pēc Olimpiskā stadiona būves.

Lielbritānijas mākslinieka Deivida Votkinsa dizainēto apaļo medaļu diametrs ir 85 milimetri, un tik liela izmēra godalgas olimpiādes spēlēs vēl nav pasniegtas. Olimpisko spēļu laureāti pēc apbalvošanas jutīs patīkamu smagumu, jo medaļu svars sasniegs 400 gramu, kas arī ir vasaras olimpisko spēļu rekords. Vēl milzīgākas bija 2010. gada Vankūveras ziemas olimpisko spēļu godalgas, diametrā sasniedzot 100 milimetru. Medaļas abstraktajā dizainā skaidri izceļas Londonas olimpisko spēļu logo, arī Temzas upe, kas izlokās caur godalgas vidu.

Visvērtīgākajās olimpisko spēļu medaļās sudraba saturs būs 92,5%, un zelta īpatsvars tajās nepārsniegs 1,34%. Visiem laureātiem būs vienāda dizaina medaļas, bet sporta veidu un disciplīnu iegravēs uz godalgas septiņus milimetrus platās maliņās. Londonas olimpiskajās spēlēs paredzētas 302 apbalvošanas ceremonijas, kurās pasniegs 2100 godalgu.

Lielbritānijas Karaliskajā botāniskajā dārzā iestādītas 20 000 puķes piecu Olimpiādes aplū krāsās. Tās būs redzamas no lidmašīnām, kas nolaidīsies vai pacelsies Hītrovās lidostā.

Londonas Olimpiādes valsts sekretārs Džeremijss Hants uzsvēra, ka vasarā pilsētā būs "brīnišķīgas svinības, kas nekad netiks aizmirstas".

Olimpiskās spēles 27. jūlijā atklās Lielbritānijas karaliene Elizabete II un viņas vīrs, princis Filips.

Lielbritānijas vēstnieks Latvijā, Endrjū Sopers, uzskata, ka 2012. gada Londonas Olimpiskās spēles būs varenākās un videi draudzīgākās vēsturē: "Kopš 2007. gada esam izgājuši cauri patiesam piedzīvojumam. Mūsu vīzija bija palīdzēt attīstīties jauniešu sportam, radīt paliekošas pārmaiņas pēc spēlēm un visu gatavošanos balstīt

uz sportistu vajadzībām". Liels akcents tiek likts uz Londonas austrumu daļas atjaunošanu, tam izveidota īpaša attīstības programma. "Vēlamies nodrošināt, lai olimpiāde būtu ne tikai izdevies šovs, bet arī ekonomisks un sociāls mantojums iedzīvotājiem," uzsver Sopers. "Tāpat, jāizceļ paraolimpiskās spēles, kas vērsīs sabiedrības uzmanību uz invalīdu sportu. Līdz ar to esam pārliecināti, ka gaidāmā olimpiāde būs vispieejamākā vēsturē, jo cilvēkiem ar īpašām vajadzībām piemērotas gan ēkas, gan sabiedriskais transports. Vēlamies mainīt cilvēku attieksmi pret invaliditāti, radot atvērtāku sabiedrību."

LOK prezidents, Aldons Vrubļevskis, atzīmē: "Sportistiem un treneriem gribu novēlēt veiksmi, ko novēlu arī organizatoriem, lai gaidāmās spēles tiešām kļūtu par zaļākajām vēsturē".

Latvijas Paralimpiskās komitejas prezidente Daiga Dadzīte atzīmē: "Izbrīna, cik daudz uzmanības Londonā pievērš tieši paralimpiskajam sportam. Ir padomāts par pilnīgi visu, rūpējoties gan par sportistiem, gan skatītājiem".

"Ceru, ka Londonas spēles mūs pārsteigs, jo mēs - olimpieši un paralimpieši – noteikti pārsteigsim Londonu," komentē olimpisko normatīvu izpildītusī Latvijas septiņcīņniece Aiga Grabuste. "Katram sportistam ir augsti sapņi un cerības uz medaļām. Domāju, ka šādi sapņi ir piepildāmi".

Latvijas sportistu debija pasaules jaunatnes

1. ziemas olimpiskajās spēlēs

Kate DŪDELE

LLU studente, 2012. gada LOA konkursa dalībniece

No šā gada 13. - 22. janvārim Austrijas pilsētā Insbrukā tika aizvadītas Pasaules Jaunatnes 1. ziemas Olimpiskās spēles, kurās Latviju sepiņās dažādās sporta disciplīnās pārstāvēja 16 jaunie sportisti vecumā no 15 līdz 18 gadiem. Jauni, nepieredzējuši, ambiciozi... tāds varētu likties viņu profils. Tomēr ikviens no šiem jauniešiem ar savu darbu un neatlaidību bija nopelnījis cīnīties un pierādīt sevi Insbrukā.

Apskatot Latvijas debiju 1. Jaunatnes ziemas olimpiskajās spēlēs, jāsāk ar Latvijas labāko pārstāvi – Augustu Valdi Vasiļonoku, kurš hokeja individuālajos pārbaudījumos izcīnīja zelta medaļu, pārspējot 15 konkurentus. Kvalifikācijā jūrmalnieks ieguva augstāko rezultātu ar 35 punktiem, tuvāko sekotāju apsteidzot par 5 punktiem. Finālā Vasiļonokam nācās pacīnīties daudz nopietnāk. Vienīgā uzvarētā disciplīna bija spēcīgākā metiena pārbaude. Bet puisim spēks ir liels – visi trīs Augusta metieni bija ātrāki par 140 km/h, bet labākais rezultāts bija 145,2 km/h.

1. ziemas olimpiskajās spēlēs

Nevienam nopārējo valstu jauniešiem Augusta rezultātam pietuvoties neizdevās. Lai gan šī bija vienīgā uzvara no sešiem sacensību veidiem, tomēr visās pārbaudēs latviešu puisis cīnījās izcili (trijās no tām iegūstot otro vietu). Gala rezultātā ar viena un četrus punktu pārsvaru pārspēja ungāru A. Kovaci (Attila Kovacs) un japāņi S. Furakavu (Seiya Furukawa). Tādējādi izcīnot pirmo zelta medaļu Latvijai pirmajās jaunatnes ziemas Olimpiskajās spēlēs, ierakstot gan savu, gan Latvijas vārdu jaunatnes Olimpisko spēļu vēsturē.

1. att. Latvijas jaunais hokejists Augusts Valdis Vasiļonoks uz goda pjedestāla Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs

2. att. Hokeja individuālo pārbaudījumu uzvarētāju rezultāti

Attēlā Nr. 2. attēloti hokeja individuālo pārbaudījumu rezultāti. Katrā pārbaudījumā dalībnieki varēja iegūt no viena līdz pieciem punktiem. Dalībnieks, kurš ieguvis visvairāk punktu, izcīnīja zelta medaļu un spēļu uzvarētāja godu. Augusts Valdis sešās disciplīnās izcīnīja 22 punktus vai 73% no maksimāli iespējamajiem punktiem.

Nākošo labāko Latvijas sportistu sasniegumu uzrādīja kamaniņu braucējs Rīks Kristens Rozītis, izcīnot sudraba medaļu kamaniņu sportā. Rīks divu braucienu summā pārspēja 24 konkurentus, zaudējot tikai vācietim Kristiānam Pafe (Christian Paffe). Jau pēc pirmā brauciena cerības bija daudzsološas – latvietis ieņēma otro pozīciju, no vācieša atpaliekot tikai par dažām sekundēm desmitdaļām. Viss varēja izvērsties vēl labāk, ja vien nebūtu zaudēts startā.

Abos braucienos viņš startā zaudēja 37% no uzvaras, t.i., 0,076 sekundes abu braucienu kopsummā. Nav noslēpums, ka sportā startam ir izšķiroša loma... Rīks pierādīja, ka viens elements tomēr neizšķīra gala rezultātu, jo svarīga ir visu elementu kopsumma (pirmajā braucienā 16. starta rezultāts 25 braucēju vidū, otrajā – 15). Viņa vadītās kamanas slīdēja ļoti labi. Latviešu puisis abu braucienu kopsummā izcīnīja sudraba medaļu. Šajā disciplīnā Latviju pārstāvēja arī Rihards Lozbers, kurš sīvā cīņā izcīnīja augsto 6.vietu un bija ātrāks par 79% konkurentu. Pirmajā braucienā Rihards veica trasi ar septiņo laiku, bet otrajā braucienā, izlabojojot pirmā braucienā pieļautās kļūdas, Rihards spēja sasniegt piekto labāko rezultātu. Kopsummā sestā vieta, uzvarētājam zaudējot nedaudz vairāk par pussekundi.

Meiteņu konkurencē Latviju pārstāvēja Ulla Zirne, kura ieguva bronzas medaļu 24 dalībnieču konkurencē. Ulla no zelta medaļas ieguvējas austrietes Miriamas Stefānijas Kastlungeres (Miriam-Stefanie Kastlunger) divu braucienu summā atpalika par 0,282 sekundēm, bet no sudraba medaļas ieguvējas vācietes Saskijas Langeres (Saskia Langer) par 0,065 sekundēm. Latvijas pārstāve Ulla Zirne veica divus stabilus un labus braucienus, kas viņai nodrošināja vietu labāko trijniekā.

3.3. att. Latvijas jaunie kamaniņu braucēji Rīks Kristens Rozītis (sudrabs) un Ulla Zirne (bronza) apbalvošanas ceremonijā Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs Insbrukā.

Riks Kristens Rozītis, Ulla Zirne un Kristens Putniņš/Imants Marcinkēvičs piedalījās jauktajās kamaniņu stafetēs, kur katrs veica vienu braucienu. Mūsējie izcīnīja 6.vietu. Diemžēl, vērtējot sasniegumus individuālajos startos, tika cerēts uz labākiem panākumiem arī stafetē. Stafeti daudzsoļi iesāka Ulla, finišā uzrādot trešo labāko laiku. Diemžēl Rika brauciens turpinājumā nebija tik veiksmīgs – kļūda startā un mūsu komanda atkrita uz 7. vietu. Toties divnieks – Kristens un Imants revanšējās par neveiksmīgo iepriekšējās dienas startu, un divnieku ekipāžu konkurencē sasniedza ceturto rezultātu, kas komandai ļāva pacelties uz 6.vietu. No uzvarētājiem – ASV kamaniņu braucējiem mūsējie atpalika par 1,823 sekundēm. Lai gan mūsu sportisti ir jauni, sasniegtie rezultāti un treniņu iespējas Siguldā dod cerības, ka Latvijas kamaniņu sportā notiks pasaules līmenī konkurētspējīga paaudžu maiņa.

Jāuzteic arī mūsu jaunā bobsleja ekipāža – Oskars Kibermanis/Elvis Kamšs, kuri treniņbraucienos un pirmajā oficiālajā braucienā bija ātrākie visos trasēs nogriežņos, sākot no starta līdz pat finišam. Austriešu ekipāža zaudēja viņiem tikai trīs simtdaļas. Diemžēl otrajā braucienā iegūtā 7.vieta kļiedēja visas cerības uz vēl vienu medaļu. Mūsu bobslejisti ierindojās 4.vietā, no bronzas atpaliekot 0,06 sekundes. Sāpīgi, jo zelts bija tik tuvu. Žēl sportistu, jo vienas kļūdas dēļ uzvaru zaudēt ir visnepatīkamāk. Tomēr cerēsim, ka tas vēl vairāk motivēs abus jauniešus nepamest iesākto un cīnīties, pilnveidojot sevi tālāk, lai viena kļūda nākamreiz neliegtu stāvēt uz goda pjedestāla. Visi ir mērķtiecīgi gatavojušies un ieguldījuši milzīgu darbu, lai būtu labākie. Bet kādam ir jābūt labākam par pārējiem un to mēdz izšķirt veiksmē, psiholoģiskā sagatavotība un arī laika apstākļi.

Īpašu atzinību, manuprāt, izpelnījušies Miks Edgars Zvejnieks un Agnese Āboltiņa, kuri Latviju pārstāvēja kalnu slēpošanā. Ņemot vērā sporta veida *grūto dzīvi* Latvijā – dārdzību, ierobežotās treniņu iespējas klimata un reljefa dēļ, sportistu panākumi ir visnotaļ ievērojami. Zvejnieks Insbrukā parādīja lielisku sniegumu, izcīnot 13. vietu gan slalomā, gan milzu slalomā. Jau pirmos braucienus slalomā Miks Edgars veica ļoti labi, 62 dalībnieku konkurencē finišējot 23.vietā, bet otrajā braucienā olimpiskajā Pačerkofela trasē jau izraisīja sensāciju! Startējot kā septītais, viņš uzrādīja rezultātu, kas ilgu laiku palika nepārspēts. Otrajā trasē par latvieti ātrāki bija tikai divi puīši! Par vienpadsmit sekundes simtdaļām ātrāks bija slovāks Stefans Hadalins (Stefan Hadalin), bet par deviņām simtdaļām šveicietis Sandro Simonets (Sandro Simonet), kurš arī kļuva par čempionu. Latvietis braucienus summā uzvarētājam zaudēja 4,82 sekundes. Pēc finiša Miks Edgars atzina, ka otrais brauciens slalomā bijis labākais viņa karjerā. Aiz mūsu kalnu slēpotāja palika ne tikai igauņi Tonijs Luiks (Tonis Luik), kas Starptautiskās Slēpošanas federācijas rangā bija augstākā vietā. Tāpat kā divi austrieši, šveicietis, amerikānis, spānis un pat francūzis Viktors Šulers (Victor Schuller), kas milzu slalomā izcīnīja bronzas medaļu. Par pārējiem konkurentiem nemaz nerunājot. Arī Agnese pēc piesardzīga sākuma, jo gandrīz puse no 54 dalībniecēm krita vai pabrauca garām vārtiem, pēdējā disciplīnā – slalomā izcīnīja augsto 16.vietu, atpaliekot no uzvarētājas slovākietes Petras Vlhovas 11,52 sekundes.

8.vietu 14 dalībnieku konkurencē izcīnīja skeletonists Dāvis Dreimanis. Treniņbraucienos Dāvim veicās ievērojami labāk – abos 3.vieta. Taču tie ir tikai treniņbraucieni! Startā būdams tikai desmitais un divpadsmitais, Dāvis abos braucienos finišēja astotais, šādu vietu izcīnot arī kopvērtējumā. Lai gan rezultāts nav slikts, taču no uzvarētāja vācieša Sebastiana Berneker (Sebastian Berneker) divu braucienus summā atpalika par 5,73 sekundēm, kas skeletonā ir ļoti daudz. Vācietis zeltu ieguva ļoti pārliecinoši, otrās vietas ieguvēju austrieti Stefanu Rihardu Geisleru (Stefan Richard Geisler) apsteidzot gandrīz par divām sekundēm. Jāņem vērā, ka Dāvim šī bija tikai otrā sezona skeletonā un šīs ziemas Olimpiskās spēles viņa karjerā bija tikai piektās sacensības. Tāpēc droši varam teikt – šim puisim viss vēl ir priekšā!

Latviju tālajā Insbrukā pārstāvēja arī biatlonisti – Gunita Gaile, Linards Zēmelis un Jānis Slavēns. Jānis 7,5 km sprintā, reizi kļūdoties katrā šautuvē, ieņēma 45.vietu 50 dalībnieku konkurencē, no uzvarētāja atpaliekot vairāk kā četras minūtes. Savukārt Linards šajā disciplīnā ar divām kļūdām pirmajā šautuvē un trīs kļūdām otrajā šautuvē ieņēma pirmspēdējo vietu, zaudējot uzvarētājam gandrīz sešas minūtes. Neveiksmīgie rezultāti sprintā nesolīja lielākas izredzes arī nākamajā dienā – 10 km iedzišanās. Linards otrajā dienā, pateicoties šaušanai, no 49.vietas pacēlās uz 43.vietu. Uzvarētājam divu dienu summā viņš zaudēja gandrīz 10 minūtes. Jānis otrajā dienā no 45.pozīcijas noslīdēja par trim vietām zemāk – uz 48.vietu.

Arī mūsu jaunajai biatlonistei neveicās. Gunita 6 km sprintā nopelnīja divas minūtes sodu un sešas kļūdas šautuvē, paliekot pēdējā, zaudējot uzvarētājai vācietei Franciskai Preisai (Franciska Preuss) deviņas minūtes un 41 sekundi, kā arī zaudējot gandrīz divas minūtes pirmspēdējās vietas ieguvējai. Otrajā dienā – 7,5 km iedzišanās Gunita bija saņēmusies un distanci veica labi, lai gan pacelties augstāk diemžēl neizdevās. Tomēr viņa pierādīja, ka nav velti izvēlēta šiem startiem. No trim šautuvēm distancē varēja doties priecājoties – visi mērķi sašauti. Diemžēl vienā no šautuvēm nesašautie četri mērķi arī bija pie vainas, kāpēc neizdevās pakāpties augstāk.

Kopumā vērtējot Latvijas delegācijas sniegumu – biatlonistu starts bija vismazāk izdevies. Lai gan tas ir vairāk attiecināms uz sportisko sasniegumu. Jo jebkura jaunieša atrašanās Insbrukā jau vien ir apliecinājums, ka viņš ir viens no labākajiem biatlonā savā valstī un ir cienīgs to reprezentēt ziemas spēlēs jauniešiem.

Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs Latviju slēpošanā pārstāvēja Arnis Pētersons un Zane Eglīte. Abu mūsu sportistu starts noteikti vērtējams ar „+” zīmi, jo šogad iespējas gatavoties spēlēm Latvijā bija ļoti mazas. Decembris bija ļoti silts, un pirmais īstais sniegs uzsuga tikai janvāra pirmajā pusē, bet spēles sākās jau 13.janvārī. Tomēr neskatoties uz nelabvēlīgajiem treniņu apstākļiem, Arnis 10 km klasiskajā stilā izcīnīja augsto 24.vietu 48 dalībnieku konkurencē, zaudējot uzvarētājam – krievu sportistam Aleksandram Seļanikovam

(Aleksandrs Selyanikov) tikai divas minūtes un 45 sekundes. Tāpat Pētersons ar 26. rezultātu kvalificējās 1 km sprinta distancē, kurā startēja 30 ātrākie slēpotāji – sprinteri. Sprinteri tika sadalīti piecās apakšgrupās, katrā pa sešiem slēpotājiem. No katras apakšgrupas divi ātrākie tika tālāk uz ceturtdaļfinālu. Diemžēl Pētersons uzrādīja tikai ceturto laiku savā apakšgrupā. Kaut arī no apakšgrupas uzvarētāja un vēlākā sudraba medaļas ieguvēja vācieša Mariusa Cebullas (Mariuss Cebulla) atpalika tikai 1,5 sekundes. Mūsu pārstāvei slēpošanā jauniešiem – Zanei Eglītei diemžēl tik labi apliecināt sevi neizdevās – 5 km klasiskajā stilā viņa izcīnīja 38. vietu 39 dalībnieču konkurencē.

Latvijas slēpotāji un biatlonisti pēc aizvadītajām individuālajām sacensībām piedalījās arī jauktajā slēpošanas-biatlona stafetē. Diemžēl rezultāts varēja būt labāks. Tika pārspēta tikai Korejas stafetes komanda, iegūstot 22. vietu. Tā bija viena vieta zemāk nekā mūsu kaimiņiem – lietuviešiem, mūsu komandai atpaliekot divas minūtes un 31 sekundi. Bet no uzvarētājiem – Vācijas komandas latvieši atpalika 13 minūtes un piecas sekundes. Vislabāk stafetē veicās biatlonistam Linardam Zēmelim, kurš savā posmā izcīnīja 19. vietu un palīdzēja Latvijas komandai pakāpties no 24. vietas uz 23. vietu.

Domājot par to, no kāda aspekta vēl varētu novērtēt mūsu jauniešu debiju Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs, autore izlēma, ka analīzei varētu izmantot Baltijas valstu jauno sportistu sasniegumus. Novērtēt, kā latviešu sportistiem ir veicies uz abu pārējo Baltijas valstu fona. Ģeogrāfiskie, klimatiskie, sociāli ekonomiskā attīstība un iedzīvotāju skaits Baltijas valstīs ir līdzīgi. Tādēļ salīdzinājums varētu būt samērā objektīvs. Vienīgā atšķirība – ziemeļu kaimiņiem igauņiem ir labas tradīcijas un lielākas iespējas slēpošanā un biatlonā, jo Otepe ir pazīstams slēpošanas centrs Igaunijā. Turp brauc trenēties arī mūsu sportisti. Bet Latvija, savukārt, var lepoties ar Baltijā vienīgo bobsleja un kamaniņu trasī Siguldā. Tā nodrošina mūsu sportistu labos sasniegumus bobslejā, kamaniņu sportā un skeletonā. Gluži vienkārši tāpēc, ka sportistiem ir kur trenēties un mums ir labi treneri ar lielu pieredzi šajos sporta veidos. Protams, arī lietuvieši un igauņi var trenēties mūsu bobsleja un kamaniņu trasē, ko viņi arī izmanto, tomēr tas prasa laiku un naudas līdzekļus.

Lietuviešiem Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs bija vismazākā delegācija no visām Baltijas valstīm – tikai seši jaunieši, kas pārstāvēja valsti trīs sporta veidos – slēpošanā, biatlonā un kalnu slēpošanā. Igauniju 17 sportisti startēja septiņos sporta veidos – biatlonā, slēpošanā, kalnu slēpošanā, daiļslidošanā, ķērlingā, trampīnlēkšanā un ziemeļu divcīņā (slēpošana + trampīnlēkšana). Tātad kopējas visu valstu jauniešiem bija trīs disciplīnas – slēpošana, biatlons un kalnu slēpošana. Ar tām tad arī tika uzsākts Baltijas valstu sportistu snieguma apskats.

4. attēlā aplūkojami Baltijas jauno kalnu slēpotāju rezultāti jauniešu konkurencē trijos nobraucienos veidos. Labākos rezultātus divos no trijiem uzrādīja igauņu sportists T. Luiks. Tas ir likumsakarīgi, jo viņam no triju valstu sportistiem ir augstākā vieta Starptautiskās Slēpošanas federācijas rangā. Slalomā labākais bija latviešu jaunais kalnu slēpotājs – Miks Edgars Zvejnieks, kam kopumā bija otrais labākais rezultāts jauno Baltijas kalnu slēpotāju vidū. Bet trešais palika lietuviešu sportists – Rokas Zaveckis (Rokas Zaveckas), kurš nobraucienos ieņēma pozīcijas aiz latviešu un igauņu sportistiem.

Meiteņu konkurencē Baltijas valstis kalnu slēpošanā vērtējumu sniegt pagrūti, jo katra dalībiece vismaz vienu reizi nerasniedza finišu. Rezultāti apkopoti tabulā nr. 1

1. tabula

Baltijas valstu kalnu slēpotāju sasniegumu salīdzinājums

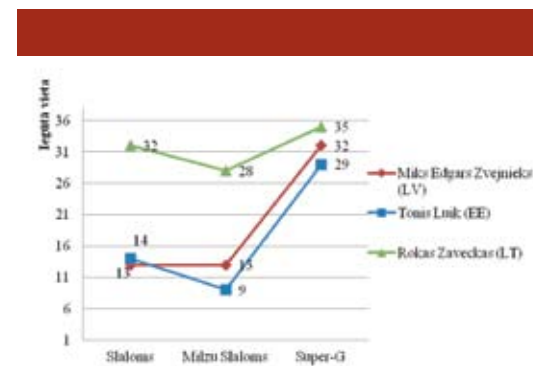
Sportiste	Slaloms	Milzu slaloms	Super-G
Triin Tobi (EE)	14. vieta	27. vieta	DNF
Agnese Āboltiņa (LV)	16. vieta	DNF	27. vieta
Laura Parmeneckyte (LT)	DNF	36. vieta	DNS

Autores uztverē, nedaudz pārāka ir bijusi igauņiete – Tina Tobi (Triin Tobi). Latvijas pārstāve ierindojās 2. vietā, bet lietuviete Laura Parmeneckyte aiz viņas.

Biatlonā jauniešu konkurencē pēc abām dienām – labākie neapšaubāmi atkal bija igauņi. Viņi izcīnīja sudrabu (Rene Zahkna) un 32. vietu (Tarvi Sikks *Tarvi Sikk*), bet latviešu un lietuviešu pārstāvju rezultāti bija samērā līdzīgi. Latviešiem attiecīgi 43. vieta un 48. vieta, lietuviešu jauniešiem – 47. vieta. Meiteņu konkurencē divu dienu summā atkal labākās bija igauņu pārstāves

Merila Beilmane (Meril Beilmann, 21. vieta) un Mārijai Marininai (Maarja Marinin, 33. vieta). Pēc tam sekoja Lietuvas sportiste Gaidvile Nalivaikaite (43. vieta) un visbeidzot Latvijas pārstāve – Gunita Gaile (46. vieta).

Slēpošanā jauniešiem atkal labākie Baltijas valstu vidū – igauņi. Viņu sportistam Andreasam Vērpalu

4. att. Baltijas valstu kalnu slēpotāju rezultāti jauniešu konkurencē

(Andreas Veerpalu), slavenā igauņu olimpnieša Andrusa Vērpalu (Andrus Veerpalu) dēlam – 8.vieta 10 km klasiskajā stilā, bet latvietim Arnim Pētersonam 24.vieta – otrs labākais Baltijas valstu vidū. Trijnieku noslēdza lietuvietis Jaunius Drusis (Jaunius Drusys, 33.vieta). Arī jauniešiem 7,5 km klasiskā stila slēpojumā labākā Baltijas valstu sportistu vidū bija igauņiete Keli Vainelo (Kelly Vainelo), kura izcīnīja 21.vietu. Otrā labākā slēpotāja bija lietuviete Kristina Kazlauskaite (29.vieta). Visbeidzot trešā – Latvijas pārstāve – Zane Eglīte (38.vieta). Arī slēpošanas - biatlona jauktajā stafetē nekas daudz nemainījās. Igaunī pārliecinoši labākie – 8.vieta 24. komandu konkurencē, kas liecina par slēpošanas attīstību valstī, kā arī par šā sporta veida labajām izredzēm nākotnē. Lietuvai un Latvijai attiecīgi 22. vieta un 23. vieta.

Ja šos sporta veidus vērtējam kā savdabīgu Baltijas valstu mini-maču, varējām pārliecinoši teikt, ka slēpošanā, biatlona un kalnu slēpošanā igauņi ir priekšgalā Latvijai un Lietuvai. Pētījuma autore apkopoja un salīdzināja rezultātus, izveidojot tabulu nr.2., kas veidota pēc principa, ka valsts, kuras sportists uzrādīja labāko rezultātu Baltijas valstu vidū noteiktā sporta veidā, iegūst trīs punktus. Taču valsts, kuras pārstāvim veicās vissliktāk – vienu punktu. Tātad igauņi, būdami pārāki visos sporta veidos gan meiteņu, gan jauniešu konkurencē, ieguva 21 punktu. Savukārt Latvijas un Lietuvas rezultāti šajos sporta veidos īpaši neatšķīrās – abām valstīm 11 punkti.

2. tabula

Baltijas valstu sportistu sasniegumu salīdzinājums

Disciplīna	Igaunija	Latvija	Lietuva
Kalnu slēpošana (vīrieši)	3	2	1
Kalnu slēpošana (sievietes)	3	2	1
Biatlons (vīrieši)	3	2	2
Biatlons (sievietes)	3	1	2
Slēpošana (vīrieši)	3	2	1
Slēpošana (sievietes)	3	1	2
Slēpošanas – biatlona jauktā stafete	3	1	2
Kopā	21	11	11

Ar šiem sporta veidiem lietuvieši arī beidza savu piedalīšanos Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs. Rezultāti nebija īpaši spoži, taču tas ir saprotami, jo lietuviešiem lielāki panākumi ir vasaras sporta veidos.

Igaunijas pārstāvis Ziemeļu divcīņā Kristians Ilvess (Kristjan Ilves) izcīnīja augsto 7.vietu 16 dalībnieku konkurencē (8. labākais rezultāts trampīnlēkšanā un 6. labākais rezultāts slēpošanā). Trampīnlēkšanā igauņu pārstāvis Rauno Loits (Rauno Loit) izcīnīja 13.vietu 23 dalībnieku konkurencē. Daiļslidošanā igauņi neko ievēriņas cienīgu neparādīja – sievietēm Sindra Krīsa (Sindra Kriis) palika 15.vietā 16 dalībnieku konkurencē. Ledus dejās igauņu pāris palika pēdējā vietā. Līdz ar to vienīgās medaļas Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs igauņi izcīnīja biatlona jauniešiem. Turklāt abas medaļas izcīnīja viens sportists. Labus rezultātus igauņi sportisti uzrādīja arī slēpošanā, kalnu slēpošanā un trampīnlēkšanā. Tā igauņi noslēdza startu Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs. Lai gan, vērtējot sasniegtos rezultātus, šķita, ka igauņiem veicās ļoti labi spēlēs, tomēr Latvijas sportistu augstais līmenis bobslejā, kaniņos un skeletoņā pacēla mūs nedaudz augstāk par viņiem. Jo katra valsts izmantoja tos trumpjus, kas viņiem ir – mums tie noteikti ir bobslejs, kaniņos un skeletoņos visu vecumu līmeņos. Un arī hokeja tradīcijas mūsu valstī ir stipras.

To valstu vidū, kuru jaunie sportisti piedalījās Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs, Latvija ar trīs medaļām – pilnu medaļu komplektu ierindojas 20.vietā, kas ir ļoti labs sasniegums. Mūsu nelielā jauniešu delegācija spēja sevi parādīt labāk nekā čehi, igauņi, ungāri un daudzu citu valstu pārstāvji. Protams, salīdzinoši ar citām valstīm mums ir priekšrocības ziemas sporta veidos, jo dzīvojam taču Eiropas ziemeļos. Varētu pat apgalvot, ka mēs esam ziemas sporta veidu iespēju ziņā elites valsts. Protams, ar lielvalstīm konkurēt mums ir ļoti grūti, tikpat kā neiespējami, tomēr potenciāls mums ir pietiekami liels.

Vērtējot mūsu jauno sportistu rezultātus, izcīnītajām medaļām spēlēs, mēs varam būt apmierināti. Cerību līmeni rezultāti vienmēr var būt labāki, bet pilns medaļu komplekts (zelts – hokeja individuālajos pārbaudījumos, sudrabs un bronza – kaniņos braukšanā) ir brīnišķīgs sasniegums. Tas ir daudz vairāk nekā no mūsu jaunajiem sportistiem tika gaidīts. Un daudz vairāk nekā jebkurš ar sportu uz „tu” esošs cilvēks atļāvās cerēt. 16 jaunieši un trīs medaļas! No mūsu jauniešiem gaidīja tikai to, lai viņi Insbrukā nostartētu pēc labākās sirdsapziņas. To arī viņi izdarīja un apliecināja, ka mūsu mazajā valstī aug sportisti ar teicamu potenciālu. Mums varbūt nav tik daudz naudas, cilvēku un cita veida resursu, lai mēs līdzīgs kā līdzīgi varētu konkurēt ar lielvalstīm. Mums jārikojas pēc ekonomikas pamatprincipa – ar minimāliem resursiem sasniegt maksimālu rezultātu. Un nevarētu teikt, ka mums neizdodas. Protams, runa ir par samērā nelielu sportistu grupu – profesionāla līmeņa sportistiem, kas

5. att. Latvijas komanda ceļā uz Pasaules Jaunatnes 1. Ziemas olimpiskajām spēlēm

ne vienmēr atspoguļo vispārējo situāciju valstī, kurā bērniem ar sportu nodarboties bieži vien ir ļoti problemātiski nepietiekamā valsts finansējuma un iedzīvotāju zemo ienākumu dēļ. Tomēr šo problēmu cenšas risināt – uzbūvēti reģionālie olimpiskie centri, kas kopā ar pašvaldībām veido labvēlīgus apstākļus, lai visiem būtu iespējas nodarboties ar sportu.

Nobeigumā autore gribētu uzsvērt, ka Latvijas jauno sportistu piedalīšanās un debija Pasaules Jaunatnes 1. ziemas olimpiskajās spēlēs bija veiksmīga. Sasniegtie rezultāti spēlēs Latvijai dod cerības piepūcēties ziemas sporta veidu lielvalstīm. Izcīnītās trīs medaļas un jauno sportistu iegūtā pieredze ļauj mums ticēt, ka Latvijas sportistiem ir daudzsološas izredzes. Atliek vienīgi trenēties, atbalstīt un nodrošināt pēc iespējas labākus apstākļus sporta attīstībai Latvijā!

Literatūra

1. Innsbruck 2012, [tiešsaiste]: Youth olympic games, 2012 [skatīts: 04.02.2012.]. Pieejams: <http://www.innsbruck2012.com/en/sports>
2. Kalnu slēpotājs Miks Zvejnieks pasaules jaunatnes ziemas Olimpiskajās spēlēs izcīna vēl vienu 13.vietu [tiešsaiste]: Latvijas Olimpiskā Komiteja, 2012 [skatīts 19.02.2012]. Pieejams: <http://www.olimpiade.lv/lat/lok/zinas/kalnu-slepotajs-miks-zvejnieks-pasaules-jaunatnes-ziemas-olimpiskajas-speles-izcina-vel-vienu-13-vietu/>
3. Pasaules Jaunatnes ziemas Olimpiskās spēles noslēgušās, Latvijai pilns medaļu komplekts [tiešsaiste]: Latvijas Olimpiskā Komiteja, 2012 [skatīts 19.02.2012]. Pieejams: <http://www.olimpiade.lv/lat/lok/zinas/pasaules-jaunatnes-ziemas-olimpiskas-speles-noslegusas-latvijai-pilns-medalu-komplekts/>
4. Hokejists Vasiļonoks izcīna Latvijai pirmo zelta medaļu pasaules jaunatnes ziemas olimpiskajās spēlēs [tiešsaiste]: Latvijas Olimpiskā Komiteja, 2012 [skatīts 19.02.2012]. Pieejams: <http://www.olimpiade.lv/lat/lok/zinas/hokejists-vasilonoks-latvijai-izcina-pirmo-zelta-medalu-pasaules-jaunatnes-ziemas-olimpiskajas-speles/>
5. Agnese Āboltiņa Pasaules Jaunatnes ziemas Olimpiskajās spēlēs izcīna 16.vietu slalomā [tiešsaiste]: Latvijas Olimpiskā Komiteja, 2012 [skatīts 19.02.2012]. Pieejams: <http://www.olimpiade.lv/lat/lok/zinas/agnese-aboltina-pasaules-jaunatnes-ziemas-olimpiskajas-speles-izcina-16-vietu-slaloma/>
6. Kamanīņu braucēja Zirne izcīna bronzas medaļu Pasaules Jaunatnes ziemas Olimpiskajās spēlēs [tiešsaiste]: Latvijas Olimpiskā Komiteja, 2012 [skatīts 19.02.2012]. Pieejams: <http://www.olimpiade.lv/lat/lok/zinas/kamaninu-brauceja-zirne-izcina-bronzas-medalu-pasaules-jaunatnes-olimpiskajas-speles/>
7. Kamanīņu braucējs izcīna Latvijai pirmo medaļu Pasaules Jaunatnes Olimpiskajās spēlēs [tiešsaiste]: Latvijas Olimpiskā Komiteja, 2012 [skatīts 19.02.2012]. Pieejams: <http://www.olimpiade.lv/lat/lok/zinas/kamaninu-braucejs-latvijai-izcina-pirmo-medalu-pasaules-jaunatnes-ziemas-olimpiskajas-speles/>

Olimpiskā vārdnīca

Antīkās olimpiskās spēles

Antīkās olimpiskās spēles

Antīkās olimpiskās spēles	Reliģisku svētku sastāvdaļa.
	Pirmās antīkās olimpiskās spēles notika 776.g.p.m.ē.
Olimpiskais cikls	Olimpiskās spēles notiek ik pēc četriem gadiem.
Olimpija	Pilsēta Grieķijā, kur noritēja antīkās olimpiskās spēles.
Olimpiskie sacensību veidi:	
Stadija skrējieni	 Jāskrien no viena stadiona gala līdz otram, t.i. 1stadiju (192.27 m). Leģenda vēsta, ka 600 pēdas skriešanas distancē nomērijis Hērakls.
Dūru cīņa (bokss)	 Noteikumi nepieļāva tvērienus, bet tikai sitienus ar rokām.
Pankratjons	Cīņas veids, kurā pieļauti bija gan sitieni ar rokām, gan tvērieni un metieni.
Pentatlons jeb pieccīņa	Multidisciplināras sacensības, kas ietvēra stadija skrējieni, diska mešanu, šķēpa mešanu, tāllēkšanu un cīņu.
Kvadrīga	Četru zirgu vilktu kaujas ratu ātruma sacīkstes. Kaujas rati veica 12 apļus pa stadionu.
Dalībnieki	Brīvie grieķi no visām Grieķijas pilsētām un kolonijām.
Pamiers	Periods, kura laikā bija kategoriski aizliegti kari un konflikti.
Spēļu pārtraukšana	393. gadā Romas imperators Feodosijs I aizliedza olimpiskās spēles.
Skatītāji	Tikai virieši - atlēti, svētieņnieki, aristokrāti, dzejnieki, filozofi.
Tiesneši	Sacensības uzraudzīja un uzvarētājus noteica izlozēti tiesneši „hellanodiki”, kuri valkāja īpašas purpura mantijas.
Apbalvošana	Uzvarētājus apbalvoja ar vienkāršu olīvzaru vainagu, vēlāk uzvarētāju godināšanai sāka celt statujas.
Zvērests	Katrs sportists nodeva zvērestu, ka vismaz mēnesi ir centīgi trenējies un, ka sacensībās cīnīsies godīgi. Arī sportistu radniekiem un treneriem vajadzēja zvērot, ka neveiks neko neētisku vai pretlikumīgu.

Mūsdienu olimpiskās spēles

Olimpiskie apļi		Olimpiskās kustības simbols- pieci kopā saviti dažādas krāsas apļi: zils, dzeltens, melns, zaļš un sarkans. Apļi simbolizē olimpiskās saimes vienotību un draudzību starp visu kontinentu tautām.
Olimpiskais karogs		Olimpiskajā karogā uz balta fona attēloti pieci kopā saviti dažādu krāsu apļi (no kreisās: zils, dzeltens, melns, zaļš, sarkans.
Olimpiskais talismans		Katru olimpisko spēļu rīkotāji var izvēlēties savu talismanu, kas simbolizē konkrētās spēles.
Olimpiskais moto (devīze)		“Ātrāk, augstāk, spēcīgāk” (latīņu valodā: „ <i>Citius, Altius, Fortius</i> ”).
Olimpiskā uguns		Olimpiskā uguns (liesma) simbolizē olimpiskās saimes vienotību.
Olimpiskās lāpas stafete		Olimpijā (Grieķijā) tiek aizdegta lāpa, kas ar stafetes palīdzību nokļūst Olimpisko spēļu norises vietas centrālajā stadionā spēļu atklāšanas ceremonijas dienā.
Medaļas		Olimpiskajās spēlēs katrās sacensībās pirmo trīs vietu ieguvējiem tiek pasniegtas medaļas.
Himna		Olimpisko spēļu laikā olimpiskā himna tiek atskaņota atklāšanas un noslēguma ceremonijā.
Zvērests		Katru Olimpisko spēļu atklāšanas ceremonijā kāds no sportistiem un tiesnešiem dod zvērestu par to, ka cīnīsies godīgi.
Atklāšanas ceremonija		Tiek veidota kā krāšņa izrāde, kas sastāv no valstu delegāciju parādes, olimpiskā karoga ienešanas, sportistu un tiesnešu zvēresta, olimpiskās lāpas iedegšanas. Valsts augstākā amatpersona atklāj spēles.
Apbalvošanas ceremonija		Pirmo trīs vietu ieguvējus apbalvo ar olimpiskām medaļām un ziediem, mastā paceļ sportistu pārstāvēto valstu karogus, atskaņo čempiona valsts himnu.
Noslēguma ceremonija		Stadionā tiek ienesti visu valstu karogi. Olimpisko karogu pasniedz nākamo olimpisko spēļu rīkotāju pārstāvjiem. Tiek nodzēsta lāpa.